УДК: 371 (477.84)

[https://doi.org/10.33296/2707-0255-10\(19\)-12](https://doi.org/10.33296/2707-0255-10(19)-12)

<https://orcid.org/0000-0002-6790-9281>

ІВАСІВ ОЛЬГА,
аспірант,
011– «Освітні, педагогічні
науки», НАПНУ, ДВНЗ
Університет менеджменту
освіти,
м.Київ, Україна

МОДЕЛЬ ЕКСПЕРТНОГО ОЦІНЮВАННЯ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Анотація. Стаття присвячена актуальним питанням, пов'язаних із застосуванням моделювання в оцінюванні проєктної діяльності учнів. Проаналізовано теоретичні здобутки з проблем моделювання як інструменту візуалізації процесу експертного оцінювання. Розкрито сутність експертного оцінювання проєктної діяльності як важливої складової сучасного освітнього процесу у закладі загальної середньої освіти. Запропоновано модель експертного оцінювання проєктної діяльності, яка складається з таких модулів: *мотиваційно-цільового, теоретичного, суб'єктно-функціонального, організаційно-діяльнісного, діагностично-рефлексивного, результативного.* Обґрунтовано структуру та зміст кожного модуля запропонованої моделі. Зокрема пояснено мету розробки цієї моделі-системи, звернено увагу на теоретичне та нормативно-правове забезпечення експертного оцінювання. Виділено суб'єктів експертного оцінювання, серед яких: керівник експертної групи, керівник закладу освіти, педагоги, інструктори, експерти. Окреслено їх функції відповідно до повноважень в експертному оцінюванні проєктної діяльності учнів. Досліджено процедуру здійснення експертного оцінювання через функції, інструменти, методи, алгоритми та об'єкт (проєктну діяльність). Перевірка системи експертного оцінювання відображена у діагностично-рефлексивному модулі, яка проводиться через параметрично-критеріальне оцінювання, корекцію оцінок, самооцінювання та експертні висновки. В останньому результативному модулі розкрито головні та проміжні результати експертного оцінювання. До головних результатів функціонування системи

експертного оцінювання проектної діяльності належать: *сформований механізм експертного оцінювання, об'єктивна інформація про проекти, зростаюча якість проектів, сформована експертна компетентність педагогів.*

Перспективами подальших досліджень – є розроблення критеріїв оцінювання доцільності кожного компонента моделі системи, обґрунтування структури компетентності педагога-експерта та прогнозування розвитку механізмів експертного оцінювання у закладах загальної середньої освіти.

Ключові слова: *модель, моделювання, проектна діяльність; експертне оцінювання, функції, алгоритми, методи експертного оцінювання.*

Актуальність дослідження і постановка проблеми. Розбудова національної освіти надає більше повноважень та автономії закладам освіти, що зокрема потребує експертного підходу розв'язання проблем проектної діяльності, яка здобуває переваги перед іншими методами навчання і виховання. Оскільки сучасні підприємці на ринку праці потребують фахівців з розвинутими дослідницькими компетентностями, проектна діяльність стала саме тим ефективним інструментом, що дає можливість учням уже у школі оволодіти талантом проникнення у сутність явищ та процесів й навчитися розв'язувати проблеми. Застосування моделювання дає можливість детально проаналізувати всі етапи проектної діяльності та оцінити всі її елементи. Відтак актуальність дослідженої проблеми зумовлена тим, що, використовуючи модель експертного оцінювання проектної діяльності, керівники освіти можуть планувати експертну діяльність та вдосконалювати проектну діяльність учнів – здобувачів ЗСО.

Мета статті: розглянути суть моделювання та специфіку експертного оцінювання проектної діяльності учнів у закладі загальної середньої освіти. Відповідно до мети поставлено такі завдання: проаналізувати теоретичні здобутки з проблем моделювання як інструменту візуалізації процесу експертного оцінювання, побудувати модель експертного оцінювання

проектної діяльності закладу загальної середньої освіти, описати її структуру, дослідити специфіку та призначення всіх компонентів моделі.

Аналіз попередніх досліджень і публікацій. Поняття *модель* є загальновідомим та часто використовується в наукових дослідженнях. Призначення моделей у педагогіці – полегшити та знайти ідеалізовані образи явищ і процесів у закладі освіти. Необхідно зазначити, що моделювання включає в себе схеми, таблиці, блоки, а це дає можливість схематично зобразити всі процеси, які поєднані та перетинаються між собою.

З французької *модель* (*modulus*) – міра, зразок, норма. *Модель* – це будь-який уявний, знаковий чи матеріальний образ оригіналу (відображення об'єктів і явищ у вигляді описів, теорій, схем, графіків), а також *модель* – одне із центральних понять теорії пізнання, воно пов'язане з поняттями істини і думки, подібності і відмінностей [5].

У Квебеці (Канада) моделі і моделювання є частиною фундаментальних компонентів викладання і навчання програм в закладах освіти. Модель «може приймати різні форми: текст, малюнок, математична формула, хімічне рівняння, комп'ютерна програма». Саме за допомогою процесу моделювання учням пропонують створювати моделі, тобто сценарії для матеріалізації абстрактної ситуації, яка є важкодоступною або зовсім невідомою» [9].

Моделі та моделювання стали об'єктами досліджень і у вітчизняних вчених, зокрема у працях С.У. Гончаренка, В.І. Маслова, В.С. Пікельної, О.С. Боднар, К.М. Гнезділової та ін. Вчена В.С. Пікельна пропонує виділяти такі функції моделей:

- *нормативну* (дає змогу порівнювати явище (процес) з іншим, більш дослідженим);
- *систематизувальну* (дає можливість розглядати дійсність у сукупності явищ);

– *конкретизувальну* (дає змогу розробити і обґрунтувати теорію);
пізнавальну (спрямована на розгляд наукових та прикладних завдань) [7, с. 263].

Моделі займають центральне місце в науці. Як зазначає Санмарті, «наука складається не з набору аксіом або законів, а з набору моделей». Моделі будуються саме в процесі моделювання; цей динамічний і нелінійний процес лежить в основі функціонування знання в науці [9].

Існують різні класифікації моделей. К.М. Гнезділова вважає, що моделі можна ділити на *матеріальні* (статичні й динамічні); *ідеальні* (образні, знакові й уявні) [3, с. 10]. За метою моделі поділяють на структурно-системні, структурно-функціональні, програмно-цільові. Розрізняють схематичні моделі та моделі-проекти [3, с. 14]. Зарубіжні автори розрізняють матеріальні та концептуальні моделі; фізичні і символічні. Фізичні моделі «переводять явища у форму конкретних, скорочених моделей) або аналогів моделі» [9]. У своїй книзі вчений Атлан (2011) пропонує основні методи моделювання. Він розрізняє три типи моделей: *безперервні, дискретні і загальні*. [10]. Що стосується *символічних* моделей, вони звертаються до логіко-математичних мов, наприклад, з математичними рівняннями, використовуваними у фізиці для опису прямолінійного руху вільно падаючих об'єктів [9].

Модель схематично відображає зв'язки між компонентами, які становлять цілісну, послідовну систему. Різні види моделей у педагогіці мають свої функції, алгоритми побудови, мету та призначення. Варто зазначити, що завдяки моделям ми отримуємо нову інформацію про об'єкти та суб'єкти.

С.У. Гончаренко вважає, що «жодна *модель*, навіть дуже складна, не може дати повного уявлення про об'єкт вивчення і точно передбачити його розвиток або описати його траєкторію руху в якомусь власному просторі. Тому їй доводиться науковцям при конструюванні моделей балансувати на межі їх повноти і валідності» [4].

Побудова моделі здійснюється через процес моделювання. Моделювання є активним методом дослідження, як у вітчизняній, такі в зарубіжній науці. Варто підкреслити, що майже усі дослідники менеджменту не пропускали тему моделювання. На думку вченої В.С. Пікельної, *моделювання* може визначатися як: метод наукового дослідження; основа розроблення нової теорії; механізм визначення перспективи розвитку [7, с. 248].

Як зазначає В.І.Маслов, прогнозування та моделювання як функції управління, відображають фактично перший етап (стадію, фазу) процесу управління та існують в єдності, яка є похідною відповідного принципу. Також автор визначає такі методологічні *принципи моделювання*: системно-структурний підхід; прогнозування діяльності; врахування вимог закономірностей процесу управління й усунення протиріч, а також *теоретичні принципи*; розподіл цілей керівництва і мети управління; розподіл функцій управління [6].

Цікавими є погляди на моделювання іноземних авторів, які вважають, що *моделювати* – значить створювати уявлення про реальність. Зокрема, Ле Муан пропонує розуміти під *моделюванням* сумісну розробку і конструювання «за допомогою композиції символів моделей, які можуть зробити зрозумілим складний феномен...». Автор підкреслює, що моделювання не можна розглядати тільки з логіко-математичної точки зору, тому що воно залежить «від емпіричних, теоретичних, історичних і соціальних міркувань, які не можна недооцінювати» [10]. Експертна діяльність реалізується через відповідні моделі. Зокрема, серед них визначають такі:

- *аналогій*;
- *частково-пошукову*;
- *інноваційну* [8, с. 4].

В експертній діяльності О.С. Боднар пропонує з позиції діяльнісного підходу розглядати об'єднання різного роду діяльностей: управлінської;

програмної, проєктної, моделюючої, діагностичної, аналітичної, експертної, моніторингово-корекційної, комунікативної. Всі ці діяльності взаємопов'язані, вони проникають одна в одну, мають відносну самостійність; кожна з них має свою специфіку, систему організації, причинно-наслідкову природу, структуру функцій, тому їх можна розглядати як функціональні підсистеми [1, с. 73].

Якщо розглядати модель експертного оцінювання (далі ЕО) проєктної діяльності, потрібно особливу увагу звертати на визначення структур, щоб всі вони мали цілісну систему, зв'язки між собою, а також певний алгоритм побудови. Модель ЕО проєктної діяльності допомагає у процесі дослідження розв'язати, зокрема, такі проблеми: формулювання конкретної мети для експертів, яку вони повинні досягти; здійснення контролю за виконанням проєктної діяльності.

Пропонуємо модель ЕО проєктної діяльності (рис.1.), що містить такі модулі:

- мотиваційно-цільовий;
- теоретичний;
- суб'єктно-функціональний;
- організаційно-діяльний;
- діагностично-рефлексивний;
- результативний.

Кожний з цих модулів включає різні елементи, для реалізації яких необхідно використовувати відповідні алгоритми, певні методи оцінювання.

Проаналізуємо спочатку зміст всіх модулів. Першим модулем є *мотиваційно-цільовий*. Його призначення – це визначення мети ЕО, відповідно до тенденцій розвитку проєктної діяльності та організаційно-педагогічних ЕО. Мета – сформувати і розвинути механізми ЕО проєктної діяльності у закладі загальної середньої освіти, які б забезпечували отримання об'єктивної і надійної інформації про доцільність та ефективність проєктної діяльності з метою постійного її вдосконалення.

Рис 1. Модель експертного оцінювання проєктної діяльності

Мета може уточнюватись під впливом розвитку зовнішнього і внутрішнього середовища закладу освіти, а також факторів-потреб та тенденцій розвитку проєктної діяльності. До факторів-потреб відносимо: специфіку замовлення ЕО; її зв'язок з іншими оцінювальними процедурами у закладі освіти; прагнення керівників та споживачів освітніх послуг розуміти і знати, для чого здійснюється проєктна діяльність.

Тendenції розвитку проєктної діяльності теж мають певний вплив на мету, тому що у закладі освіти може збільшуватись кількість проєктів, і тоді в мету, може включатись використання одностипних механізмів для оцінювання подібних проєктів.

Наступний модуль – *теоретичний*, який показує, що ЕО здійснюється у нормативно-правовому полі освіти, підкріплюється теоретичними засадами освітньої експертизи та педагогічне проєктування.

Призначення *суб'єктно-діяльнісного* модуля полягає у тому, що в ньому окреслені суб'єкти ЕО, виділено функції керівника експертної групи, а також функції керівника закладу загальної середньої освіти.

Керівник закладу освіти виконує наступні функції: інформаційні; прогностично-моделючі; організаціо-регулюючі; оцінково-коригуючі [2, с. 110]. Крім цього, певні функції виконують всі суб'єкти. До функцій експертів належать такі: ознайомлення з суб'єктом дослідження; пошук інструментів дослідження; проведення експертизи об'єкта; обговорення оцінок і прийняття експертних висновків.

Інструктори в ЕО відіграють допоміжну роль, зокрема, вони інструктують учасників досліджень щодо правил заповнення анкет, таблиць, тощо; щодо часу проведення досліджень, стежать за процедурою проведення вимірювання та оцінювання, надають допомогу експертам в організаційних моментах.

Серед функцій *груп технічного забезпечення* можна назвати такі: збір

статистичного матеріалу; групування і класифікація статистичних показників; використання інформативних технологій для обробки статистичної інформації; аналіз отриманих кількісних і якісних даних на замовлення експертів; проведення додаткових вимірів.

Важливими суб'єктами є *педагоги*, які можуть виступати і у ролі експертних інструкторів в групі технологічного забезпечення, а можуть бути керівниками або учасниками педагогічних проєктів. Якщо вчитель управляє процесами реалізації проєктів, його функції в ЕО, передусім пов'язана з тим, що він стає найбільш зацікавленою особою в отриманні позитивної оцінки. І найголовніше, керівник проєкту – є основним джерелом інформації, щодо специфіки і змісту процедури педагогічного проєктування.

Організаційно-діяльнісний модуль є найбільшим за обсягом у моделі системи ЕО проєктної діяльності. Він складається з *функції, інструментів оцінювання, методів експертного оцінювання, алгоритмів та головного об'єкта експертного оцінювання – проєктної діяльності*. Розглянемо перший компонент функції ЕО. Проєктна діяльність потребує ЕО, оскільки вона є складною, як за сутністю, так і за результатами. Відтак можна розглядати такі функції: *інформаційно-аналітичну; комунікативно-з'ясувальну; перетворювальну; порівняльну; стимулюючу; координаційну; командно-формуючу*.

Наступним елементом цього модуля є *методи оцінювання проєктів*, що дозволяють визначити цілі проєкту й провести його обґрунтування; виявити структуру проєкту; визначити необхідні об'єми та джерела фінансування; підібрати виконавців (зокрема через процедури конкурсів); підготувати і укласти контракти; визначити терміни виконання проєкту; скласти графік його реалізації, розрахувати необхідні ресурси; розрахувати кошторис і бюджетом проєкту. В ЕО проєктної діяльності використовують загальновідомі методи

соціологічного дослідження: анкети, спостереження, фокус-інтерв'ю і опитування. Ці методи є загальновідомі.

Останнім компонентом організаційно-діяльнісного модуля – є *алгоритми* ЕО. Перший етап *концептуально-моделюючий*. На цьому етапі обговорюються основні концептуальні ідеї ЕО та моделюються певні дії: розробляється план діяльності робочої групи; узгоджується модель експерта та процедура його відбору; готуються певні нормативні локальні акти, які закріплюють легітимність експертних процедур; прописують правила поведінки усіх суб'єктів; встановлюється час проведення. Треба підкреслити, що кожна процедура ЕО може спиратися на різні концептуальні ідеї, зміст, яких буде залежати від складності проєкту, кількості учасників, тривалості, актуальності та сфери використання результатів. Для одних проєктів найважливіше може бути сама процедура, для інших – важливо оцінити участь кожного учасника.

Наступний етап *інформаційно-аналітичний*. Цей етап є теж дуже важливим, бо на ньому проводиться аналіз досвіду організації ЕО інших проєктів. Також вивчається досвід використання інформаційних технологій та аналізу ефективної реалізації проєктної діяльності. Важливим компонентом цього етапу – є передбачення ризиків і розроблення критеріїв оцінювання.

Третій етап алгоритму – організаційно-оцінювальний, на якому відбувається проведення експертної оцінки педагогічного проєкту. Ефективність цього етапу безпосередньо залежить від того, наскільки оптимально були реалізовані попередні етапи. Умовами ефективності цього етапу є дотримання таких процедурних критеріїв, як: чіткість завдань; пунктуальність початку вимірювальних процедур; злагодженість роботи усіх суб'єктів; професіоналізм експертів; наявність валідних інструментів оцінювання; неупередженість експертів до проблеми реалізації проєктів;

врахування ризиків. Але найголовнішим критерієм процедури ЕО є злагоджена робота керівника закладу освіти і керівника експертної групи.

Четвертий етап *інструментально-дослідницький* на цьому етапі здійснюється збір інформації, її реєстрація і класифікація, обробка та узагальнення. Ефективна реалізація цього етапу залежить від кваліфікації учасників технічної групи. Якщо вони добре володіють інструментарієм обробки інформації, застосовують інформаційні технології, уміють працювати з великою кількістю статистичних даних, то експерти зможуть швидко її опрацювати і підготувати ефективні висновки.

На етапі *коригуючо-оцінювальному* експерти аналізують, чи повною є вся інформація, чи не треба проводити додаткові вимірювання, можливо, варто відкинути непотрібну інформацію, тобто проводити відповідні коригувальні засоби. Останній етап *синтезуючо-узагальнюючий*, метою якого є прийняття експертних висновків методом консиліуму.

Діагностично-рефлексивний модуль вимагає провести діагностику дієвості й адекватної ЕО проєктної діяльності, проаналізувати окремі етапи, тобто, здійснити рефлексію, на основі якої визначити, де були певні недоліки та які особливі успіхи простежувалися у процесі, що можна використати у наступних експертизах. Перший компонент цього модуля – це *параметричне оцінювання*. Для ЕО проєктної діяльності вибрані такі параметри: участь учнів у проєкті; актуальність проєкту; реальність часових рамок; відповідність мети очікуваних результатів; використання результатів для практичної реалізації; реальність та адекватність мети проєкту; ризики проєкту.

Кожен параметр був розкладений на відповідні показники, сукупність яких давала можливість застосовувати критеріальний апарат для оцінювання. За допомогою параметрично-показникової моделі оцінювання було проведено ЕО проєктів.

Наступний компонент цього модуля *корекція оцінок* передбачає певні елементи коригування у процедурі ЕО. Наприклад, оцінюється проєкт по благоустрою території школи. Експерти звернули увагу, що такий проєкт здійснюється кожного року і *параметр – актуальність* був оцінений найнижчою оцінкою «1». Оскільки в експертизі оцінка є формувальна і базується на співпраці всіх суб'єктів, то можливими є пояснення і доповнення керівника проєкту. Якщо керівник проєкту довів, що цей проєкт є надзвичайно актуальним, експерти можуть підвищити оцінку.

Компонент *самоаналіз організації експертної оцінки* здійснює керівник групи разом з експертами для доповнення та шліфування процедури ЕО. Цей компонент необхідний, оскільки ЕО не є жорсткою процедурою, а навпаки, творчою, тому важливо не загубити ці ціннісні моменти, які продукували окремі експерти, щоб застосувати у наступних процедурах. Останній компонент цього модуля *експертні висновки*, орієнтований на формування остаточної оцінки та моделювання експертних висновків і пропозицій.

Результативний модуль нашої моделі включає головні та проміжні результати ЕО. Першим результатом є *сформований механізм експертного оцінювання*. Цей результат необхідний для того, щоб при будь-якій потребі можна було оцінювати проєкти. Керівник може легко це зробити, тому що буде сформований дієвий механізм ЕО, а кожний суб'єкт чіткіше розумітиме свою роль в цілісній системі ЕО.

Наступним важливим результатом є *об'єктивна інформація про проєкти*. Ця інформація моделюється на основі експертних висновків і подається керівнику експертної групи, який визначає, чи необхідно в подальшому продовжувати проєкти такого типу; які проєкти виявляються найбільш ефективними; які керівники проєктів працюють найкраще і вартують матеріального стимулювання. Крім цього, така інформація слугує певною

критеріальною базою, яку може використати керівник перед початком реалізації проєкту. Вона сприяє виявленню ризиків і проблем, які сам керівник проєкту ще не ідентифікує. Саме попередні два результати зумовлюють появу третього результату, такого як *зростаюча якість проєктів*, адже, коли проєкти будуть піддаватися експертній оцінці, це мінімізує проблеми і ризики в майбутніх проєктах. Останній результат – *сформована експертна компетентність педагогів*, обумовлений тим, що майже всі експерти – це педагоги школи і така компетентність знадобиться їм не тільки під час проєктів, але й в поточній освітній діяльності.

Висновки. Отже, запропонована модель ЕО проєктної діяльності демонструє важливість відповідної системи для з'ясування ефективності проєктної діяльності у закладі загальної середньої освіти. Модель складається з модулів. Кожен модуль має своє призначення, певну структуру і зміст, що робить систему багатокомпонентною та суб'єктно-функціональною. Використання моделі ЕО сприятиме не тільки розвитку процедури ЕО, але й самої експертної діяльності і дасть змогу застосовувати цю модель і в інших закладах освіти.

Перспективами подальших досліджень – є розроблення критеріїв оцінювання доцільності кожного компонента моделі системи, обґрунтування структури компетентності педагога-експерта та прогнозування розвитку механізмів експертного оцінювання у закладах загальної середньої освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1.Боднар О.С. Діяльнісний підхід до структурування аналітико-експертної діяльності. *Проблеми освіти*. 2015. № 83. Ч. 1. С. 110-113.
- 2.Боднар О.С. Організаційно-педагогічні засади експертного оцінювання навчально-виховної діяльності загальноосвітніх шкіл: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.06. Боднар Оксана Степанівна. К., 2008. 285 с.
- 3.Гнезділова К.М., Касярум С.О. Моделі та моделювання у професійній

діяльності викладача вищої школи: навч. посіб. Черкаси: Видавець Чабаненко Ю.А., 2011. 124 с.

4. Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження: Методологічні поради молодим науковцям. К. Вінниця: ДОВ «Вінниця», 2008. С. 120.

5. Краткий философский словарь. Под ред. Алексеев А. П. М.: Проспект, 2002. 492 с.

6. Маслов В.І., Боднар О.С., Гораш К.В. Наукові основи та технології компетентного управління загальноосвітнім навчальним закладом: Монографія. Тернопіль: КРОК, 2012. 320 с.

7. Пикельная В.С. Теория и методика моделирования управленческой деятельности (школоведческий аспект): дис. ... доктора пед. наук: 13.00.01. «Теория и история педагогики». Кривой Рог, 1993. 374 с.

8. Ратушко В. А. Специфіка та моделі експертної діяльності у контексті оцінювання управлінської культури керівників шкіл. *Імідж сучасного педагога*. № 9. 2014. С. 3-6.

9. Patrick Roy, Abdelkrim Hasni. Les modèles et la modélisation vus par des enseignants de sciences et technologies du secondaire au Québec.

URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/43661346.pdf> (дата звернення 21.01.2021).

10. Joël Clanet. L'efficacité enseignante, quelle modélisation pour servir cette ambition ? URL: <https://journals.openedition.org/questionsvives/1121> (дата звернення 18.02.2021).

REFERENCES

1. Bodnar O.S. Diialnisnyi pidkhid do strukturuvannia analityko-ekspertnoi diialnosti. *Problemy osvity*. 2015. № 83. Ch.1. S. 110-113. (Ukraine)

2. Bodnar O.S. Orhaniztsiino-pedahohichni zasady ekspertnoho otsiniuvannia navchalno-vykhovnoi diialnosti zahalnoosvtnikh shkil: dys. ... kand.ped. nauk : 13.00.06. Bodnar Oksana Stepanivna. K., 2008. 285 s. (Ukraine)

3. Hnezdilova K.M. Kasiarum S.O. Modeli ta modeliuвання u profesiinii diialnosti vykladacha vyshchoi shkoly: navch. posib. Cherkasy: Vydavets Chabanenko Yu.A., 2011. 124 s. (Ukraine)

4. Honcharenko S.U. Pedahohichni doslidzhennia: Metodolohichni porady molodym naukovtsiam. Vinnytsia: DOV «Vinnytsia», 2008. S.120. (Ukraine)

5. Kratkyi fylosofskyi slovar. Pod red. Alekseev A. P. M.: Prospekt, 2002. 492 s. (Russian)

6. Maslov V.I., Bodnar O.S., Horash K.V. Naukovi osnovy ta tekhnolohii kompetentnoho upravlinnia zahalnoosvitnim navchalnym zakladom: Monohrafiia. Ternopil: KROK, 2012. 320 s. (Ukraine)

7. Pykelnaia V.S. Teoryia y metodyka modelyrovanyia upravlencheskoi deiatelnosti (shkolovedcheskyi aspekt): dys. ... doktora ped. nauk: 13.00.01. «Teoryia y ystoryia pedahohyky» Kryvoi Roh, 1993. 374 s. (Ukraine)

8. Ratushko V. A. Spetsyfika ta modeli ekspertnoi diialnosti u konteksti otsiniuvannia upravlinskoi kultury kerivnykiv shkil. Imidzh suchasnoho pedahoha. № 2014. S.3-6. (Ukraine)

9. Patrick Roy, Abdelkrim Hasni. Les modèles et la modélisation vus par des enseignants de sciences et technologies du secondaire au Québec. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/43661346.pdf> (Canada)

10. Joël Clanet. L'efficacité enseignante, quelle modélisation pour servir cette ambition? URL: <https://journals.openedition.org/questionsvives/1121> (France)

ИВАСИВ ОЛЬГА

аспирант, 011- «Образовательные, педагогические науки», ДУВО
Университет менеджмента образования,
Киев, Украина

МОДЕЛЬ ЭКСПЕРТНОГО ОЦЕНИВАНИЯ ПРОЕКТНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В УЧРЕЖДЕНИИ ОБЩЕГО СРЕДНЕГО ОБРАЗОВАНИЯ

Аннотация. Статья посвящена актуальным вопросам, связанным с применением моделирования в оценивании проектной деятельности учащихся. Проанализированы теоретические достижения по проблемам моделирования как инструмента визуализации процесса экспертной оценивания. Раскрыта сущность экспертного оценивания проектной деятельности как важного компонента современного образовательного процесса в учреждении общего среднего образования. Предложена модель экспертного оценивания проектной деятельности учащихся состоит из следующих модулей: мотивационно-целевого, теоретического, субъектно-функционального, организационно-деятельностного, диагностически-рефлексивного, результативного. Обосновано строение и содержание каждого модуля предложенной модели. В частности объяснено цель разработки этой модели-системы, обращено внимание на теоретическое и нормативно-правовое обеспечение процесса экспертного оценивания. Выделены субъекты экспертного оценивания, среди которых: руководитель экспертной группы, руководитель учебного заведения, педагоги, инструкторы, эксперты. Определены их функции в соответствии с полномочиями в экспертном оценивании проектной деятельности учащихся. Исследована процедура осуществления экспертного оценивания через функции, инструменты, методы, алгоритмы и объект (проектная деятельность). Проверка системы экспертного оценивания отражена в диагностично-

рефлексивном модуле, который проводится с помощью параметрически-критериального оценивания, коррекции оценок, самооценки и экспертного заключения. В последнем результативном модуле раскрыто главные и промежуточные результаты экспертного оценивания. К главным результатам функционирования системы экспертной оценки проектной деятельности относятся: сформирован механизм экспертной оценки, объективная информация о проектах, растущее качество проектов, сформирована экспертная компетентность педагогов.

Перспективами дальнейших исследований является разработка критериев оценки целесообразности каждого компонента модели системы, обоснование структуры компетентности педагога-эксперта и прогнозирование развития механизмов экспертного оценивания в учреждениях общего среднего образования.

Ключевые слова: модель, моделирование, проектная деятельность; экспертная оценка, функции, методы, методы экспертного оценивания.

IVASIV OLGA,

Postgraduate student, 011- "Educational, pedagogical sciences," State
Institution of Higher Education University of Education Management,
Kiev, Ukraine

MODEL OF EXPERT EVALUATION OF PROJECT ACTIVITIES IN GENERAL SECONDARY EDUCATION INSTITUTION

Abstract. The article focuses on topical issues related to the use of modeling in assessing the project activities of pupils. Theoretical achievements on modeling problems as a tool for visualizing the process of expert evaluation are analyzed. Essence of expert evaluation of project activity as an important component of modern educational process in institution of general secondary education is disclosed. The model of expert evaluation of pupils' project activities consists of the following modules: motivational-targeted, theoretical, subjective-functional, organizational-activity, diagnostic-reflexive, resulting. The structure and content of each module of the proposed model is justified. In particular, the purpose of developing this model-system was explained, attention was paid to the theoretical and regulatory support of the expert assessment process. The subjects of expert assessment were identified, including: the head of the expert group, the head of the educational institution, teachers, instructors, experts. Their functions are determined in accordance with the powers in the expert assessment of the project activities of pupils. The procedure for performing expert assessment through functions, tools, methods, algorithms and object (project activity) was investigated. Verification of the expert assessment system is reflected in the diagnostic-reflexive module, which is carried out using

parametric-criterion assessment, correction of assessments, self-assessment and expert opinion. The last performance module reveals the main and intermediate results of expert evaluation. The main results of the functioning of the system of expert evaluation of project activities include: an expert evaluation mechanism has been formed, objective information about projects, the growing quality of projects, and the expert competence of teachers has been formed.

The prospects for further research are the development of criteria for assessing the feasibility of each component of the system model, substantiating the structure of competence of an expert teacher and predicting the development of expert assessment mechanisms in general secondary education institutions.

Keywords: *model, modeling, project activity; expert assessment, functions, methods, methods of expert assessment.*